

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicología: Psicología

Materia	Psicología: Psicología			
Código	V53G140V01102			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Suárez González, Vicente			
Profesorado	Suárez González, Vicente			
Correo-e	vicentesuarezgonzalez@hotmail.com			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Tratase de unha materia teórico practica con participación activa do alumnado a través de traballos individuais e colectivos. Fanse grupos de traballo, exposicións en clase, traballos individuais e clases maxistras do profesor. Trátanse temas relacionados con emocións, aprendizaxe, etapas vitais, saúde, enfermidade, apoio psicolóxico, terapias e sobre todo preténdese sensibilizar a o estudante que o seu papel como profesional de enfermaría vai máis lonxe que o cumprimento de protocolos, en psicoloxía tratamos de que cada estudante sea coñecedor dos seus recursos cognitivos e psicolóxicos para axudar e axudarse.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional.
C14	Coñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar ao estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
D1	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de xestión da información.
D7	Razoamento crítico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Saber entender as bases psicolóxicas clásicas e as súas relacións coa enfermaría.	B4 B7	C14	D1 D3 D7
Ser capaz de aplicar o pensamento científico a vida cotidia e laboral.	A2 A3	C50	D1 D3 D7

Contidos

Tema

Descrición e marco conceptual da enfermidade psicosocial.	Principais escolas de psicoloxía. A psicoloxía no entorno da enfermidade. Multiculturalidade e enfoque de saúde - enfermidade.
Actitudes e coñecementos básicos para unha relación terapéutica axeitada	Emoción, tipos, modelos. Intelixencia emocional. Autoconexemento. Ensenanza y educación al paciente. Concepto de relación terapéutica, finalidade, fases, obxectivos. Terapia Cognitiva. Gestalt. Terapia de Conducta. Psicoanálise. Implicación emocional do persoal de enfermidade e prevención das consecuencias negativas para a súa saúde. Técnicas de relaxación. Relaxación progresiva de Jacobson. Método de Schultz. Cuidados ao cuidador. Burnout.
Fases no desenvolvemento evolutivo	Conceptos básicos en psicoloxía evolutiva. Principais autores. Etapas na infancia. Adolescencia riscos. Trastornos da alimentación. Adolescencia e outras alteracións. Idade adulta. Estrés, depresión e outras patoloxías asociadas as distintas fases do desenvolvemento evolutivo.
Aspectos psicolóxicos do usuario en os cuidados de saúde.	A enfermidade é o seu impacto na vida da persoa. Representación mental da enfermidade. Enfermidade crónica e aguda. Ansiedade, emocións, imaxe corporal, medo a morte. Estratexias de afrontamento. Papel de enfermidade no abordaxe correcto a o paciente. Hospitalización é o seu impacto psicolóxico. O hospital como escenario ameazante. Paciente terminal, oncolóxico, infantil, quirúrxico etc. características que os definen e modo de abordalos.
Identificación de fenómenos psicosociais.	Principales fenómenos psicosociais que aparecen na interacción social : percepción de persoas, actitudes, estereotipos, presión de grupo, ideoloxía, cultura, expectativas, sexismo, xenofobia, racismo, poder.
Manexo de problemas relacionados coa violencia de xénero.	Casos de abuso, acoso, violencia de xénero, violencia familiar. Implicación emocional do persoal de enfermidade e prevención das consecuencias negativas para a súa saúde. Protocolo de actuación
Identificar habilidades básicas de comunicación eficaz	Concepto de comunicación. Elementos. Estilos. Habilidades sociais. A comunicación co paciente. Protocolo de Buckman. Comunicación co paciente difícil. Cuestionarios e probas para autoconexemento en competencia de comunicación. Estrés e comunicación.
Fases del desenvolvemento humano desde el punto de vista psicosocial.	Conceptos básicos: Unidade biopsicosocial, cultura, integración, familia, desenvolvemento. Autores que plantexan etapas de desenvolvemento: Erikson, Vigotsky, Piaget, Freud, Bandura... Papel de enfermidade.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	29	29	58
Titoría en grupo	6	24	30
Estudo de casos	7	21	28
Traballo tutelado	8	24	32
Presentación	16	48	64
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Traballo	4	4	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante el docente y/o un grupo de estudantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo	10	A2	C14	D3
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumno deberá responder a exercicios nos que aportará unha visión ampla do tema solicitado, nun tempo determinado, relacionando conceptos, extrapolando aplicacións, etc	50	A2	C14 C50	D1 D3
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	40	A2 A3	C50	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

O examen da convocatoria ordinaria será o martes 15 de xaneiro de 2019 as 12 horas na aula 11

A convocatoria de xunio o examen será o miércoles 26 de xunio as 12 horas na aula 11. O sistema de avaliación será o mesmo que na convocatoria ordinaria, debendo elaborar un traballo individual que suporá o 50% da calificación. Para a elaboración do traballo individual o alumno poderá asistir a tutorías sempre que as solicite, entre xaneiro e xunio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Amigo Vázquez I. y otros, **Manual de Psicología de la Salud**, Pirámide, 2003

Morrison V., Bennett P., **Psicología de la salud**, Pearson Prentice Hall, 2008

Bibliografía Complementaria

Morris C.G. y Maisto A.A., **Psicología**, Pearson, 2005

Nieto Munuera J., Abad Mateo M.A., Eteban Albert M. y Tejerina Arreal, **Psicología para Ciencias de la Salud**, Síntesis, 2004

Colegio Oficial de Psicólogos, **www.cop.es**,

Fornés, J; Gómez Salgado, J., **Factores mediadores en la Salud Mental. Enfermería**, Colección Linés, 2008

Párraga Sánchez, J. M., **Programa IRIS: Intervención Psicológica para reducir**, Editorial Editorial Académica Española, (2012)

Párraga Sánchez, J. M., **De lo Psicosocial a lo Humano: Manual para**, Editorial Editorial Académica Española, (2012)

Sociedad Española para el Estudios de la Ansiedad y Estrés, **www.ansiedadystres.org/**,

Psicología-online, **www.psicologia-online.com**,

Inteligencia emocional, **www.inteligencia-emocional.org**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermaría en saúde mental/V53G140V01305

Enfermaría xeriátrica e cuidados paliativos/V53G140V01304

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105